OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

OKM hallinnonalan määrärahalisäykset ja vähennykset hallituskaudella 2023-2027

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Määrärahalisäykset

Koulutus ja osaaminen, määrärahalisäykset

	Vaikutus valtion talouteen				
	2024	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Perusopetuksen vahvistaminen (sisältää useita eri toimenpiteitä, mm. oppimisen tuki, vuosiviikkotuntien lisääminen, yksityisten opetuksen järjestäjien kotikuntakorvaustason nostaminen, tasa-arvoavustusten tason vahvistaminen)	50	100	150	200	200
Ammatillinen koulutus: oppimisen tuen järjestelmä (erityisopetus, tukiopetus, lähiopetus)	5	10	10	10	10
Lukiokoulutus: rahoitusmallin uudistaminen, oppimisen tuen vahvistaminen (mm. tukiopetus)	5	10	10	10	10
Opistovuosi-koulutus	3	3	3	3	3
Valmistavan opetuksen laajentaminen		3,5	3,5	3,5	3,5
Valmistavan opetuksen lisäopetus			13,8	13,8	13,8
S2R2-opetuksen vaikuttavuuden vahvistaminen		8			
Maahanmuuttajanaisten kotoutumiskoulutus		5	5	5	5
Ruotsinkielisen kotoutumiskoulutuksen lisääminen	1	1	0,5	0,5	0,5
Varhaiskasvatuksen täydennyskoulutusmalli		6	6	6	6
Koulukiusaamisen vastainen työ		5			
Yhteensä	**64**	**151,5**	**198,8**	**248,8**	**248,8**

Korkeakoulutuksen ja tieteen keskeiset määrärahalisäykset verrattuna vuoteen 2023, milj. euroa

		Vaikutus määrärahamomentille (milj. euroa)					
Momentti	**Käyttötarkoitus**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
29.40.20, 29.40.50, 29.40.55	EU:n rahoittamien tutkimus- ja kehittämistoiminnan hankkeiden kansallinen vastinrahoitus (YO, AMK, CSC), T&K	21,2	24,9	34,1	auki	auki	auki
29.40.50, 29.40.55	Tutkimuksen vahvistaminen (YO, AMK), T&K			30,0	54,0	54,0	54,0
29.40.20	Suurteholaskennan ekosysteemin käytön monipuolistaminen ja kyvykkyyksien vahvistaminen (CSC), T&K			8,0	10,0	10,0	10,0
29.40.51	Suomen Akatemian tutkimusrahoitus**valtuus**, T&K	55,0	100,0	112,0	180,0	172,0	172,0
29.40.50	Tohtorikoulutuksen pilotti (YO), T&K	40,0	86,0	86,0	50,0		
29.40.20	LUMI AI, T&K		50,0	75,0	75,0	50,0	
29.40.20	CSC:n tutkimusinfrastruktuurin rahoitus	4,5	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
29.40.66	Kansainvälisten järjestöjen rahoitusosuuksien muutokset	1,9	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
29.40.66	Valtiosopimuksiin perustuvien tutkimusinfrastruktuurien kasvavat jäsenmaksut	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
29.40.50	Varhaiskasvatuksen opettajakoulutus (YO)	0,8					
29.40.50	Datahuone (YO)	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
29.40.50, 29.40.55	Korkeakoulujen aloituspaikkamäärän lisääminen (YO, AMK)	11,7	10,5	9,9	9,2		
29.40.50, 29.40.55	Korkeakoulujen aloituspaikkojen lisääminen (YO, AMK) (TA 2025)			3,8	3,8	3,8	3,8
29.40.20	Eduskunnan kertaluonteiset lisäykset	0,5	1,1				
29.40.20	Maahanmuuttajien kielenoppimisen edistäminen (siirto mom. 32.50.03) 2024 LTA II	0,1					
	Yhteensä	**139,9**	**286,5**	**372,9**	**396,0**	**303,8**	**253,8**
29.40.50, 29.40.55	Korkeakouluindeksiarviot ja aiempien indeksien tarkistus (YO, AMK)	152,0	228,9	305,1			
	Kaikki yhteensä	**291,9**	**515,4**	**678,0**			

Ei sisällä Suomen Akatemia, Kansallisarkiston, Varastokirjaston ja Kotus toimintamenomomenttien määrärahamuutoksia

T&K-rahoituksen vahvistaminen OKM:n hallinnonalalla vuosina 2024-2029 (Kehys 2026-2029, TAE 2026) Luvut sisältyvät edelliseen koostetaulukkoon

	T&K-rahoituksen lisäykset OKM:n hallinnonalalla vuosina 2024-2029, M€	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Pysyvä	❑ Suomen Akatemia (valtuus)	55	92	112	172	172	172
	❑ EU:n rahoittamien T&K-hankkeiden kansallinen vastinrahoitus (YO, AMK, CSC)	21,2	24,9	34,1	x	x	x
	❑ Yliopistot, tutkimuksen vahvistaminen	-	-	20	39	39	39
	❑ Ammattikorkeakoulut, tutkimus- ja kehittämistoiminnan vahvistaminen	-	-	10	15	15	15
	❑ CSC, suurteholaskennan ekosysteemin käytön monipuolistaminen ja kyvykkyyksien vahvistaminen	-	-	8	10	10	10
Määrä-aikainen	❑ Yliopistot, tohtorikoulutuksen pilotti	40	86	86	50	-	-
	❑ LUMI AI		50	75	75	50	-
	❑ Suomen Akatemia (valtuus), hyvinvointialueiden T&K-toiminnan vahvistaminen		8		8		
	Yhteensä	116,2	260,9	345,1	369 + x	286 + x	236 + x

X) EU:n rahoittamien T&K-hankkeiden kansalliseen vastinrahoitukseen kohdennettavissa yhteensä: 35 milj. euroa v. 2024, 50 milj. euroa v. 2025, 55 milj. euroa v. 2026 ja 65 milj. euroa v. 2027 lähtien. Vuosien 2027-2029 kohdentuminen ei vielä tiedossa. Nämä määrärahat kehyspäätöksessä kokonaisuudessaan työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla.

Korkeakoulujen perusrahoituksesta laskennallinen osuus sisältyy valtion T&K-rahoituksen kokonaisuuteen

Kulttuuri ja taide, määrärahalisäykset

Pysyvät lisäykset	Vuosi 2023	Vuosi 2024	Vuosi 2025	Vuosi 2026	Vuosi 2027
Lukulahja lapselle		350 000	350 000	350 000	350 000
Lainauskorvausten arvonlisäverokannan tarkistus			530 000	530 000	530 000
Määräaikaiset lisäykset					
Aihe					
Suomenlinnan kone- ja laitehankinnat		400 000			
Suomenlinnan infrarakenteiden ja kiinteistöjen putki- ja tulvavesivaurioiden korjauskustannukset		800 000			
Suomen Ilmailusäätiön uudisrakennus		7 011 000			
Tampereen Teatterin peruskorjaus ja laajennus		3 000 000	2 500 000		
Muut kulttuuritilojen investoinnit		256 000			
Kansallismuseon uudisosan ohjelmistotuotannon käynnistäminen ja toteuttaminen		800 000	600 000		
Tapahtuma- ja kulttuurikeskus Hermannin energiaremontti			100 000		
Paimion parantola			800 000		
Taiteen edistämiskeskukselle erillisjärjestelmän hankkimisesta taiteilijaeläkkeiden myöntämistä varten			100 000		
Suomen Kansallisteatterin kuparikaton peruskorjauksen suunnittelu			990 000		
Kansallisgallerian kokoelmien muuttokustannukset			290 000		
Suomenlinnan kuivatelakan teknisten laitteiden korjaus			200 000		

Liikunta ja nuoriso, määrärahalisäykset

- Lasten ja nuorten harrastustoiminta (Harrastamisen Suomen malli) 5 milj. euroa 2026 (lta 2025)
- Liikunta-/nuoriso
  - Suomi liikkeelle –ohjelma 20 milj. euroa vuodesta 2024 lukien
  - Ylimääräiset urheilijaeläkkeet 0,139 milj. euroa vuodesta 2025 lukien
  - Liikunnan ja urheilun suurtapahtumat 0,850 milj. euroa TAE 2026
  - Et ole yksin -palvelun toiminnan vakiinnuttaminen liikuntasektorille ja laajentaminen nuorisosektorille 0,262 me 2025 lukien
  - Koulu- ja oppilaitosnuorisotyö, hallituksen nuorisopaketti 1,0 me 2025 lukien

Suomi liikkeelle -ohjelma

Määräraha on kohdennettu ministeriöiden toteuttamiin poikkihallinnollisiin liikkumisen edistämisen toimenpiteisiin. Määräraha on OKM:n pääluokassa, josta määrärahaa on käyttöön asetettu seitsemän eri ministeriön toteuttamiin toimenpiteisiin.

Rahoituksen kohdistaminen ilmiölähtöisesti on ollut uusi rahoitustapa. Väestön liian vähäiseen liikkumiseen vaikutetaan monilla eri sektoreilla, kuten kasvatuksessa ja koulutuksessa, sosiaali- ja terveydenhuollossa, liikenteessä, yhdyskuntasuunnittelussa ja työelämässä.

- Vuosittaisesta 20 milj. euron määrärahasta noin 17 miljoonaa on myönnetty valtionavustuksina eri toimijoille.
- Ohjelman tavoitteena on lisätä liikkumista kaikissa ikäryhmissä. Ohjelman 35 toimenpiteen toteutumista seurataan toteuma-, prosessi-, tulos- ja vaikutusmittareilla. Ohjelman toimenpiteistä 4 on valmistunut, 30 on käynnissä ja yksi ei toteudu. Toimenpiteiden tuloksellisuudesta saadaan tarkempia tietoja hallituskauden lopussa julkaistavista tulosraportista sekä ulkoisesta arvioinnista.

- Suomi liikkeelle -avustuksia on esimerkiksi myönnetty :
  - eri ikäryhmien liikuntaneuvonnan paikalliseen kehittämiseen (v. 2024: 1,5 milj. e, 52 hanketta / v.2025: 2,8 milj. e, 98 hanketta)
  - Move!-prosessin liikuntaneuvonnan kehittämiseen kunnissa (v.2024: n. 1,8 milj. e / v. 2025: n. 2 milj. e)
  - Liikkuva koulu -kehittämistoimiin kunnissa (v.2024: 105 kuntaa, n. 2,5 milj. e / v.2025: 126 kuntaa, n. 2,6 milj. e)

Liikuntatoimen ja nuorisotyön määrärahamuutoskehitys 2023-2026

PL29 luku	Milj. euroa *)	TA 31.12. 2023	Muutos 2023-2024	Muutos 2024-2025	Muutos 2025-2026	Muutos 2023-2026	TAE 2026
Liikunta	**Määrärahan kokonaistaso 31.12.**	**160,2**	**8,4**	**-13,8**	**3,0**	**-2,4**	**157,8**
	Liikuntajärjestöjen yleisavustukset	42,0	-1,3	0,0	-0,5	-1,8	40,2
	Seuratuki	3,0	0,2	-1,2	0,0	-1,0	2,0
	Liikuntapaikkarakentaminen	35,2	-8,5	-9,2	-2,2	-19,9	15,3
	Liikunnan valtakunn. koulutuskeskusten VOS:t	17,8	-1,1	-0,8	5,7	3,8	21,6
	Ylimääräinen urheilijaeläke	0,3	0,0	0,0	0,1	0,1	0,5
	Liikunnan ja urheilun suurtapahtumat	2,0	0,7	-0,7	0,9	0,9	2,9
	Liikunnan yhteiskuntavastuu (Et ole yksin -toiminta)	1,0	0,3	0,3	0,0	0,6	1,6
	Suomi liikkeelle -ohjelma	0	20	0	0	20	20
	Eräät Eduskunnan osoittamat erillismäärärahat	1,5	-1,5	0,3	0,0	-1,2	0
Nuoriso	**Määrärahan kokonaistaso 31.12.**	**83,1**	**-6,2**	**-5,5**	**-0,9**	**-12,6**	**70,5**
	Valtakunnalliset nuorisoalan osaamiskeskukset	4,9	-1,9	-3,0	0,0	-4,9	0,0
	Koulu- ja oppilaitosnuorisotyö	5,5	-2,5	1,0	0,0	-1,5	4,0
	Nuorten yrittäjyys-, talous- ja työelämätaitojen edistäminen	0,6	-0,1	-0,5	0,0	-0,6	0,0
	Nuorisokeskukset	5,0	-0,1	-0,5	0,2	-0,3	4,7
	Hallituksen kertaluonteinen toimintamenosäästö	0,0	0,0	0,0	-0,3	-0,3	-0,3
	Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö	29,1	0,9	-3,1	0,00	-2,1	27,0
	Eräät Eduskunnan osoittamat erillismäärärahat	0,5	-0,2	0,3	-0,6	-0,5	0,0
Hallinto	**Lasten ja nuorten harrastustoiminta (HSM)**	**14,5**	**0,0**	**-0,1**	**5,0**	**4,9**	**19,4**

*) Talousarvio tilanteesta 31.12. LTAt mukana

Opintotuki

Opintotuen osalta lisäykset vuonna 2026:

- määräraha-arvioita on täsmennetty
- opiskelijat ovat kokovuotisesti asumislisän piirissä
- koulumatkatukioikeus on rajattu maksuttoman koulutuksen opiskelijoille kokovuotisesti
- ateriatukea korotetaan.

Opintotuen määrärahakehitys

PL29/luku	Milj. euroa	TA 31.12.2023	Muutos 2023-2024	Muutos 2024-2025	Muutos 2025-2026	Muutos 2023-2026	TAE 2026
Opintotuki	YHTEENSÄ	806,9	83,9	184,9	215,1	483,9	1290,8
	Takausvastuumenot (valtiontakaus)	80,0	35,0	10,0	10,7	55,7	135,7
	Korkoavustukset (valtiontakaus)	0,7	8,3	-0,5	-0,5	7,3	8,0
	Opintolainahyvitysmenot (valtiontakaus)	90,4	1,1	11,6	3,5	16,2	106,6
	Opintoraha ja asumislisä	515,2	16,4	167,7	207,0	391,1	906,3
	Ateriatuki	35,6	3,9	0,1	0,4	4,4	40,0
	Koulumatkatuki	85,0	19,2	-4,0	-6,0	9,2	94,2

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Määrärahavähennykset

Opetus- ja kulttuuriministeriö, määrärahavähennykset

Momentti/momentit	Toimenpiteet (milj. euroa)	2024	2025	2026	2027	2028
29.10.31 29.90.52	Alennetaan vapaan sivistystyön valtion rahoitusta ja tätä vastaavasti korotetaan vapaan sivistystyön opiskelijamaksuja	20,5	20,5	20,5	20,5	20,5
29.20.30	Ammatillisen koulutuksen rahoituksen vähentäminen (määrärahaa vähentää lisäksi valtionavustussäästö 20 milj.€)		100	100	100	100
29.10.30	Aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuus			7	7	7
29.10.31 28.90.30	Kotoutumispalvelu-uudistus				15	15

Opetus- ja kulttuuriministeriö, määrärahavähennykset

Momentti/momentit	Toimenpiteet (milj. euroa)	2024	2025	2026	2027	2028
29.20.30 29.20.35	EU- ja ETA-valtioiden ulkopuolelta opiskelijan oleskeluluvalla saapuville toisen asteen koulutuksen opiskelijoille lukuvuosimaksut 1.8.2026 alkaen			12	18	18
29.20.30 29.20.21	Toisen asteen koulutuksen oppimateriaalien maksuttomuuden rajauksesta luopuminen (korvaava säästötoimi)		6	12	12	12
29.20.30 29.20.35	Normien keventäminen		5	5	5	5

Muut

Momentti	Milj. euroa	2024	2025	2026	2027	2028
29.01.51 29.01.52	Avustukset kirkolliseen ja uskonnolliseen toimintaan indeksijarru 1 %-yksikköä vuosille 2024-2027	1,3	2,6	3,9	5,3	5,3
29.01.51 29.01.52	Rahoituksen vähentäminen verotuksen muutoksesta aiheutuvan kirkollisveron tuoton kasvun johdosta		20	20	20	20
29.70.59	Koulumatkatuen rajaaminen vain maksuttoman koulutuksen opiskelijoille (korvaava säästö tehty)	4	8	8	8	8
29.70.55	Opintotuen indeksijarru	14,5	36,9	48,1	58,5	58,5
29.80.41	Yksityisen kopioinnin hyvityksen tason alentaminen	0,5	5,5	5,5	5,5	5,5

Korkeakoulutuksen ja tieteen määrärahavähennykset verrattuna vuoteen 2023, milj. euroa

		Vaikutus määrärahamomentille (milj. euroa)					
Momentti	**Käyttötarkoitus**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
29.40.50, 29.40.55	Nostetaan EU/ETA-maiden ulkopuolisten korkeakouluopiskelijoiden lukukausimaksuja ja vähennetään vastaavasti korkeakoulujen valtionrahoitusta. (HO 2023)	-5,0	-10,0	-15,0	-20,0	-20,0	-20,0
29.40.50, 29.40.55	Nostetaan yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen avoimen koulutustarjonnan säädeltyjä enimmäismaksuja ja vähennetään vastaavasti korkeakoulujen valtionrahoitusta. (HO 2023)	-2,0	-5,0	-7,0	-10,0	-15,0	-15,0
29.40.55	SOTE-harjoittelukorvauksen siirto maksettavaksi sosiaali- ja terveysministeriön pääluokasta (HO 2023)	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0	-12,0
29.40.56	Valtionavustussäästö (HO 2023)	-2,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2	-6,2
29.40.56	Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2025)			-0,8	avoinna	avoinna	avoinna
29.40.20	Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2024)		-0,1				
29.40.50, 29.40.55	Toimintamenosäästö (Lisätoimet 2024)			-1,1	-1,1	-1,1	
29.40.54	Strateginen tutkimusrahoitus **(valtuus)**		-6,0	-6,0	-6,0	-6,0	-6,0
29.40.50, 29.40.55	Tasomuutos (Lisätoimet 2025)			-30,0	-20,0	-15,0	-15,0
29.40.50, 29.40.55	Valtionavustussäästö (Lisätoimet 2024)			-52,7	-52,7	-52,7	-52,7
	Yhteensä	**-21,2**	**-39,3**	**-130,8**	**-128,0**	**-128,0**	**-126,9**

Ei sisällä Suomen Akatemia, Kansallisarkiston, Varastokirjaston ja Kotus toimintamenomomenttien määrärahamuutoksia.

Tuottavuusohjelma ja toimintamenovähennykset

Tuottavuussäästöt/toimintamenosäästöt (milj. euroa)				
	2024	**2025**	**2026**	**2027**
HO tuottavuusohjelma		-14,6	-17,3	-23,6
Tehtävät ja velvoitteet		-8,8	-8,8	-8,8
Aikaistus ja lisäys		-6,4	-3,9	-3,9
Yhteensä	**0**	**-29,8**	**-30,0**	**-36,3**

Toimintamenosäästöjen toteutuksesta

- 3,6 milj. euroa vähentämällä pysyvästi valtionavustuksia vuodesta 2026 lukien
- 3,9 milj. euroa kertaluonteisesti vähentämällä valtionavustuksia vuonna 2026 ja toimintamenoja vuodesta 2027 lukien.
- Toimintameno-/tuottavuussäästöistä noin 10 milj. euroa perustoimintamenoista

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Valtionavustusleikkauksten säästökohteet 2024-2026

Yhteensä 135 milj. euroa vuodesta 2026 lukien

Valtionavustussäästöt (milj. euroa)

	2024	2025	2026	2027	2028
HO	-10	-25	-50	-135	-135
Riihen lisäsäästö		-20	-20		
Aikaistus		-25	-65		
Yhteensä	**-10**	**-70**	**-135**	**-135**	**-135**

Tieteen valtionavustusleikkaukset vuosina 2024 ja 2025

- **Vuonna 2024 (leikkaus yhteensä 2,2 miljoonaa euroa)**
  - Leikkaus kohdentui tiedepoliittisia tavoitteita tukevaan hankerahoitukseen, joka ei ole yhdenkään vakiintuneen edunsaajan pysyväksi muodostunutta rahoitusta.
- **Vuonna 2025 (leikkaukset yhteensä 4 miljoonaa euroa)**
  - **Tutkimuslaitosten** rahoituksesta (Demos Research Institute Oy, Edistysmielisen tutkimuksen yhdistys ry, Elinkeinoelämän Tutkimuslaitoksen kannatusyhdistys r.y., Työn ja talouden tutkimus LABOREn kannatusyhdistys ry, Pellervon taloustutkimus PTT ry, Opiskelun ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus) luovuttiin. Vain Siirtolaisinstituuttisäätiön ja Väestöliiton rahoitus säilyi.
  - **Poliittisten ajatuspajojen** (Ajatushautomo Kompassi ry, Kalevi Sorsa –säätiö, Kansallinen Kulttuurisäätiö, Maaseudun Sivistysliitto r.y, Suomen Perusta –säätiö, Svenska Bildningsförbundet rf, Vasemmistofoorumi ry, Vihreä Sivistysliitto ry) rahoituksesta luovuttiin.
  - Lisäksi siirrettiin Kansalliskirjaston saamat avustukset osaksi Helsingin yliopiston valtakunnallista rahoitusta.

Kulttuuriin ja taiteen valtionavustussäästöt 1/2

	Hallituskausi 2019-2023 (siirrot momentilta 29.80.52)	Hallituskausi 2023 - 2027					Hallituskaudet 2019-2023 ja 2023-2027
Momentti	**Talousarvio 2024**	**Talousarvio 2024**	**Talousarvio 2025**	**Talousarvio-esitys 2026**	**Talousarvio-esitys 2027**	**Säästöt yhteensä hallituskausi 2023-2027**	**Säästö yhteensä**
01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot							
02. Opetushallituksen toimintamenot (Luova Eurooppa-toiminta)	-12 000	0	0			0	-12 000
10. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot (smr 2 v) (läänintaiteilijat)	-101 000	0	0			0	-101 000
80. Taide ja kulttuuri							
							0
21. Taiteen ja kulttuurin yhteiset menot (smr 3 v)	-71 000	-200 000	0			-200 000	-271 000
30. Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan (kiinteä määräraha)	-241 000	-860 000	0	-150 000		-1 010 000	-1 251 000
31. Valtionosuus ja -avustus teattereiden, orkestereiden ja museoiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	0	0	-10 892 000			-10 892 000	-10 892 000

Kulttuuriin ja taiteen valtionavustussäästöt 2/2

	Hallituskausi 2019-2023 (siirrot momentilta 29.80.52)	Hallituskausi 2023 – 2027					Hallituskaudet 2019-2023 ja 2023-2027
Momentti	**Talousarvio 2024**	**Talousarvio 2024**	**Talousarvio 2025**	**Talousarvio-esitys 2026**	**Talousarvio-esitys 2027**	**Säästöt yhteensä hallituskausi 2023-2027**	**Säästö yhteensä**
80. Taide ja kulttuuri							
34. Valtionosuus ja -avustus taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	0	0	0	-80 000		-80 000	-80 000
41. Eräät käyttöoikeuskorvaukset (smr 3 v)	0	0	-5 500 000			-5 500 000	-5 500 000
50. Avustukset taiteen ja kulttuurin edistämiseen (smr 3 v)*	-3 763 000	-2 942 000	-7 536 000	-9 950 000		-20 428 000	-24 191 000
72. Kansallisgallerian ja valtion taideteostoimikunnan kokoelmien kartuttaminen (smr 3 v)	-42 000					0	-42 000
Yhteensä	**-4 230 000**	**-4 002 000**	**-23 928 000**	**-10 180 000**	**0**	**-38 110 000**	**-42 340 000**

*Momentti 29.80.50 vuoden 2025 säästö sisältää 1 milj. euron siirron Museoviraston toimintamenoihin Seurasaaren ja eräiden muiden kohteiden aukipitämiseksi.

VTA 2024 valtionavustussäästöt, kulttuuri ja taide

Momentti	Momentin nimi	TA 2024	Lisätietoja
29.80.21	Taiteen ja kulttuurin yhteiset menot	-200 000	Vuoden 2024 talousarviosta lukien pysyvänä tehty säästö
29.80.30	Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan: Vähälevikkisen kirjallisuuden ostotuki	-860 000	Vuoden 2024 talousarviosta lukien pysyvänä tehty säästö
29.80.50	Avustukset taiteen ja kulttuurin edistämiseen, yhteensä - 2 942 000 euroa		
29.80.50	Kansainvälinen yhteistyö ja kulttuurien välisen vuoropuhelun edistäminen (ystävyysseurat)	-840 000	Vuoden 2024 talousarviosta lukien pysyvänä tehty säästö
29.80.50	Avustukset kuntien ja alueellisen kulttuuritoiminnan kehittämiseen	-1 272 000	Vuoden 2024 talousarviosta lukien pysyvänä tehty säästö
29.80.50	Seurantalojen korjausavustukset sekä neuvonta- ja ohjaustyö Suomen Kotiseutuliiton kautta myönnettäväksi	-830 000	Vuoden 2024 talousarviosta lukien pysyvänä tehty säästö
Yhteensä		**-4 002 000**	

VTA 2025 valtionavustussäästöt kulttuuri ja taide

Momentti	Momentin nimi	Säästö	TA 2025 määräraha
29.80.31	Valtionosuus ja -avustus esittävän taiteen ja museoiden käyttökustannuksiin	-10 892 000	147 118 000
29.80.50	Avustukset taiteen ja kulttuurin edistämiseen, yhteensä - 6 536 000 euroa		
29.80.50	Avustukset elokuvan tuotantoon, käsikirjoittamiseen sekä kotimaisen ja kansainvälisen jakelun edistämiseen SES:n kautta myönnettäväksi; Suomen elokuvasäätiön toimintaan	-500 000	25 261 000
29.80.50	Kansainvälinen yhteistyö ja kulttuurien välisen vuoropuhelun edistäminen (ystävyysseurat)	-326 000	400 000
29.80.50	Taide- ja kulttuurialan valtakunnalliset yhteisöt	-2 249 000	6 749 000
29.80.50	Kulttuuritilojen investointiavustukset ja seurantalojen korjausavustukset (kulttuuritilojen investointiavustukset -2,5 milj. euroa)**	-2 500 000	2 634 000
29.80.50	Jakamaton määräraha*	-528 000	129 000
29.80.50	Taiteenalojen edistäminen	-500 000	19 142 000
29.80.50	Kulttuuriin osallistumisen ja saavutettavuuden, kulttuurihyvinvoinnin sekä kulttuurin moninaisuuden edistämiseen	-843 000	7 097 000
29.80.50	Museo- ja kulttuuriperintöalan järjestöt	-90 000	214 000
Yhteensä		**-18 428 000**	**208 744 000**

* Rivin leikkauksessa on huomioitu jakamattomaan määrärahaan kulttuuritilojen investointimäärärahasta siirretty 700 000 euroa.

** Rivin leikkauksessa on huomioitu Museoviraston toimintamenoihin kulttuuritilojen investointimäärärahasta siirretty 1 milj. euroa. (Täyd. TAE 2025)

Lisäksi vuonna 2025 taiteen ja kulttuurin määrärahoihin kohdistui 5,5 milj. euron leikkaus (yksityisen kopioinnin hyvitys, momentti 29.80.41)

Valtionavustussäästöt, kulttuuri ja taide: TAE 2026 1/3

Vuoden 2026 säästöt yhteensä 10,18 milj. euroa:

- Kehysriihessä 2025 päätetty 1,6 milj. euron säästö kulttuuritilojen investointiavustuksiin
- Kehysriihessä 2025 päätetty Toimintamenojen lisäsäästö (OKM:n osuus 3,9 milj. euroa), josta kulttuurin ja taiteen osuus 780 000 euroa kohdennettiin valtionavustuksiin
- TAE 2026 Budjettiriihessä päätetty 7,8 milj. euron yritystukileikkaus

Valtionavustussäästöt, kulttuuri ja taide: TAE 2026 2/3

Momentti	Momentin nimi	Säästö	TAE 2026 määräraha
29.80.30	Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan: Avustukset kirjastojen sisältötuotantoon, yleisten kirjastojen erityisiin tehtäviin sekä yleisten kirjastojen tietokanta- ja aineistopalvelujen tuottamiseen	-150 000	5 478 000
29.80.34	Valtionosuus ja -avustus taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin: Lain 44 §:ssä tarkoitettuihin valtionavustuksiin taiteen perusopetuksen järjestäjille ja muihin valtionavustuksiin taiteen perusopetuksen oppilaitosten ylläpitäjille	-80 000	1 430 000
29.80.50	Avustukset taiteen ja kulttuurin edistämiseen, yhteensä 9,950 milj. euroa (1,6 milj. euroa + 0,55 milj. euroa + 7,8 milj. euroa)		
29.80.50*	Avustukset elokuvan tuotantoon, käsikirjoittamiseen sekä kotimaisen ja kansainvälisen jakelun edistämiseen SES:n kautta myönnettäväksi; Suomen elokuvasäätiön toimintaan	-5 465 000	20 696 000
29.80.50	Avustukset luovien alojen ja digitaalisten sisältöjen tuotekehitykseen ja palveluinnovaatioihin AVEKin kautta myönnettäväksi	-119 000	643 000
29.80.50	Avustukset klubi- ja kiertuetoimintaan, kuoromatkoihin ja musiikkileireihin myönnettäväksi Musiikin edistämissäätiöstä	-100 000	657 000
29.80.50	Avustukset kulttuurivientiin	-307 000	1 231 000
29.80.50	Avustukset kulttuuri-instituuteille	-220 000	5 222 000

Valtionavustussäästöt, kulttuuri ja taide: TAE 2026 3/3

Momentti	Momentin nimi	Säästö	TAE 2026 määräraha
29.80.50	Kansainvälinen yhteistyö ja kulttuurien välisen vuoropuhelun edistäminen (ystävyysseurat)	-200 000	200 000
29.80.50	Erityisavustukset kansainvälisten kriisien vaikutusten lieventämiseen taiteen ja kulttuurin alalla	-50 000	355 000
29.80.50	Venetsian Biennaali (siirto momentin sisällä)	36 000	226 000
29.80.50	Cultura-säätiö	-125 000	642 000
29.80.50	Kulttuuritilojen investointiavustukset ja seurantalojen korjausavustukset	-2 100 000	1 534 000
29.80.50	Taiteenalojen edistäminen	-600 000	18 542 000
29.80.50	Kulttuuriin osallistumisen ja saavutettavuuden, kulttuurihyvinvoinnin sekä kulttuurin moninaisuuden edistäminen	-200 000	6 397 000
29.80.50	Rakentamisen prosenttiperiaate	-500 000	0
Yhteensä		**-10 180 000**	**63 253 000**

* Rivi sisältää myös OKM:n budjettiriihikorjauksista kohdentamatta jättämän 900 000 euron yritystukileikkauksen, jonka VM on kohdentanut hallituksen esitykseen.

Opetusministerin vastuualueen valtionavustussäästöt 2024-2026

- Vuonna 2025
  - 5 milj. euroa varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen ja toisen asteen kehittämisavustukset
- Vuodesta 2025 lukien
  - 20 milj. euroa ammatillisen koulutuksen valtionosuudet
- Vuodesta 2026 lukien
  - 7 milj. euroa aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuusrahoituksen vähennys
  - 1,3 milj. euroa jatkuvan oppimisen erillisavustukset

Liikunta-, urheilu- ja nuorisoministerin valtionavustussäästöt

- Vuonna 2024 yhteensä; liikunta ja urheilu 2,8 milj. euroa ja nuorisotyö 1 milj. euroa.
  - Liikunta: Liikuntajärjestöjen yleisavustukset 1,278 milj. euroa, seuratuki 1,5 milj. euroa
  - Nuorisotyö: Valtakunnalliset nuorisoalan osaamiskeskukset 1,0 milj. euroa

- Vuonna 2025 yhteensä; liikunta ja urheilu 9,741 milj. euroa ja nuorisotyö 3,971 milj. euroa.
  - Liikunta ja urheilu: Liikuntapaikkarakentaminen 9,241 milj. euroa, seuratuki 0,5 milj. euroa
  - Nuorisotyö: Valtakunnalliset nuorisoalan osaamiskeskukset 3,0 milj. euroa, nuorten talous- ja työelämätaitojen edistäminen 0,5 milj. euroa, nuorisokeskukset 0,47 milj. euroa
- Vuonna 2026 yhteensä; liikunta ja urheilu 2,4 milj. euroa
  - Liikuntapaikkarakentamisen avustuksiin
  - Kehysriihessä 2025 päätetty Toimintamenojen lisäsäästö (OKM:n osuus 3,9 milj. euroa), josta liikuntatoimen ja nuorisotyön osuus 780 000 euroa kohdennettiin valtionavustuksiin

Uudet valtionavustussäästöt kokonaisuutena vuodelle 2026 (pysyvät säästöt)

- Korkeakoulutukseen 52,7 milj. euroa
- Rakentamisen investointiavustuksiin 4 milj. euroa
- Aamu- ja iltapäivätoiminnan valtionosuuksien vähennys 7 milj. euroa
- Jatkuvan oppimisen erillisavustukseen 1,3 milj. euroa

- **Yhteensä 65 milj. euroa**